

PRIJEDLOG

Na temelju članka 18. stavka 2. Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine, broj 130/2011), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2013. godine donijela

UREDBU

o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske

Članak 1.

Ovom se Uredbom određuju zone i aglomeracije te njihova klasifikacija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske, a na osnovi Plana zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine i Izvješća o stanju kakvoće zraka za područje Republike Hrvatske od 2008. do 2011. godine (Narodne novine, broj 95/2013).

Članak 2.

Razine onečišćenosti zraka određuju se prema donjim i gornjim pragovima procjene te ciljnim vrijednostima i dugoročnim ciljevima za prizemni ozon propisanim u Uredbi o razinama onečišćujućih tvari u zraku.

Članak 3.

Ovom se Uredbom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

- Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čistom zraku za Europu (SL L 152, 11.6.2008.),
- Direktiva 2004/107/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o arsenu, kadmiju, živi, niklu i policikličkim aromatskim ugljikovodicima u zraku (SL L 23, 26.1.2005.).

Članak 4.

Pojmovi koji se koriste u ovoj Uredbi sukladni su pojmovima utvrđenim u Zakonu o zaštiti zraka i Uredbi o razinama onečišćujućih tvari u zraku.

Članak 5.

(1) Prema razinama onečišćenosti zraka teritorij Republike Hrvatske klasificira se u pet zona i četiri aglomeracije.

(2) Određuju se sljedeće zone:

OZNAKA ZONE	OBUHVAT ZONE
HR 1	Osječko-baranjska županija (izuzimajući aglomeraciju HR OS) Požeško-slavonska županija Virovitičko-podravska županija Vukovarsko-srijemska županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Krapinsko-zagorska županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija (izuzimajući aglomeraciju HR ZG)
HR 2	Brodsko-posavska županija Sisačko-moslavačka županija
HR 3	Ličko-senjska županija Karlovačka županija Primorsko-goranska županija (izuzimajući aglomeraciju HR RI)
HR 4	Istarska županija
HR 5	Zadarska županija Šibensko-kninska županija Splitsko-dalmatinska županija (izuzimajući aglomeraciju HR ST), Dubrovačko-neretvanska županija

(3) Određuju se sljedeće aglomeracije:

OZNAKA AGLOMERACIJE	OBUHVAT AGLOMERACIJE
HR ZG	Grad Zagreb, Grad Dugo Selo, Grad Samobor, Grad Sveta Nedelja, Grad Velika Gorica, Grad Zaprešić
HR OS	Grad Osijek
HR RI	Grad Rijeka, Grad Bakar, Grad Kastav, Grad Kraljevica, Grad Opatija, Općina Viškovo, Općina Čavle, Općina Jelenje, Općina Kostrena, Općina Klana, Općina Matulji, Općina Lovran, Općina Omišalj
HR ST	Grad Split, Grad Kaštela, Grad Solin, Grad Trogir, Općina Klis, Općina Podstrana, Općina Seget

Članak 6.

Razine onečišćenosti zraka, određene prema donjim i gornjim pragovima procjene za sumporov dioksid (SO₂), okside dušika izražene kao dušikov dioksid (NO₂), lebdeće čestice (PM₁₀), benzen, benzo(a)piren, olovo (Pb), arsen (As), kadmij (Cd) i, nikal (Ni) u PM₁₀, ugljikov monoksid (CO), graničnim vrijednostima za ukupnu plinovitu živu (Hg) te ciljnim vrijednostima za prizemni ozon (O₃) s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi, su:

Oznaka zone i aglomeracije	Razina onečišćenosti zraka po onečišćujućim tvarima s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi							
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Benzen, benzo(a) piren	Pb, As, Cd, Ni	CO	O ₃	Hg
HR ZG	< DPP	> GPP	> GPP	< GPP	< DPP	< DPP	> CV	< GV
HR OS	< DPP	< GPP	> GPP	< GPP	< DPP	< DPP	> CV	< GV
HR RI	> GPP	< GPP	> GPP	< DPP	< DPP	< DPP	> CV	< GV
HR ST	> GPP	> GPP	< GPP	< DPP	< DPP	< DPP	> CV	< GV
HR1	< GPP	< DPP	< GPP	< DPP	< DPP	< DPP	> CV	< GV
HR2	< GPP	< DPP	< GPP	< GPP	< DPP	< DPP	> CV	< GV
HR3	< DPP	< GPP	< GPP	< DPP	< DPP	< DPP	> CV	< GV
HR4	< DPP	< DPP	< GPP	< DPP	< DPP	< DPP	> CV	< GV
HR5	< DPP	< DPP	< GPP	< DPP	< DPP	< DPP	> CV	< GV

Gdje je:

DPP - donji prag procjene,

GPP - gornji prag procjene,

CV- ciljna vrijednost za prizemni ozon,

GV – granična vrijednost.

Članak 7.

Razine onečišćenosti zraka, određene prema donjim i gornjim pragovima procjene za sumporov dioksid (SO₂) i dušikove okside (NO_x) te ciljnim vrijednostima za prizemni ozon (O₃) s obzirom na zaštitu vegetacije, su:

Oznaka zone	Razina onečišćenosti zraka po onečišćujućim tvarima s obzirom na zaštitu vegetacije		
	SO ₂	NO _x	AOT40 parametar
HR1	< DPP	< GPP	> CV
HR2	< GPP	< GPP	> CV

HR3	< DPP	< GPP	> CV
HR4	< DPP	< GPP	> CV
HR5	< DPP	< GPP	> CV

Gdje je:

DPP - donji prag procjene,

GPP - gornji prag procjene,

CV- ciljna vrijednost za prizemni ozon AOT40 parametar.

Članak 8.

Danom stupanja na snagu ove Uredbe prestaje važiti Uredba o određivanju područja i naseljenih područja prema kategorijama kakvoće zraka (Narodne novine, broj 68/2008).

Članak 9.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama».

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

Predsjednik
Zoran Milanović, v.r.

OBRAZLOŽENJE

PRIJEDLOG UREDBE O ODREĐIVANJU ZONA I AGLOMERACIJA PREMA RAZINAMA ONEČIŠĆENOSTI ZRAKA NA TERITORIJU REPUBLIKE HRVATSKE

Sukladno članku 18., stavku 2. Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine, br. 130/2011) dana je ovlast Vladi Republike Hrvatske da Uredbom određuje zone i aglomeracije te njihovu klasifikaciju prema razinama onečišćenosti zraka, a na osnovi Plana zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine, koji je usvojen na sjednici Vlade održanoj 14. studenoga 2013. godine.

Sukladno direktivama Europske unije (EU) prema kojima je kod procjene kvalitete zraka potrebno voditi računa o veličini stanovništva i ekosustava koji su izloženi onečišćenosti zraka, Vlada Republike Hrvatske je 2008. godine donijela Uredbu o određivanju područja i naseljenih područja prema kategorijama kakvoće zraka (Narodne novine, broj 68/2008) kojom su se prenijele odredbe važećih direktiva EU kojima se uređuje upravljanje i procjenjivanje kvalitete zraka. Odredbe direktiva odnosile su se na obvezu određivanja područja (zona) i naseljenih područja (aglomeracija) na teritoriju Republike Hrvatske u kojima su razine jedne ili više onečišćujućih tvari niže od graničnih vrijednosti odnosno u kojima se razine ovih tvari kreću između granične vrijednosti i tolerantne vrijednosti ili su više od tolerantnih vrijednosti.

Navedenom Uredbom o određivanju područja i naseljenih područja prema kategorijama kakvoće zraka u Republici Hrvatskoj bilo je određeno sedam područja kvalitete zraka (zona) i šest naseljenih područja kakvoće zraka (aglomeracija), odnosno urbanih i industrijski razvijenih područja (Gradovi Zagreb, Rijeka, Split, Osijek, Sisak i Kutina).

S obzirom da je Direktivom 2008/50/EZ o kvaliteti zraka i čistom zraku za Europu propisana obveza preispitivanja zona i aglomeracija na području države članice svakih pet godina, Republika Hrvatska je pristupila izradi stručne podloge za procjenu kvalitete zraka prema postojećoj podjeli područja te njihovo preispitivanje u odnosu na donje i gornje pragove procjene i donošenju nove Uredbe.

Kao stručnu podlogu za potrebe određivanja zona i aglomeracija koje su predmet Uredbe te sukladno odredbama Direktive 2008/50/EZ, Državni hidrometeorološki zavod je u 2012. godini izradio studiju „Ocjena kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske u razdoblju 2006.-2010. godine prema EU Direktivi 2008/50/EZ“ koja sadrži analizu i ocjenu kvalitete zraka na području Republike Hrvatske u razdoblju od 2006. – 2010. godine.

Ocjena je izrađena na osnovi raspoloživih podataka mjerenja sa mjernih postaja Državne mreže za praćenje kvalitete zraka, podataka mjerenja sa automatskih mjernih postaja mreža za praćenje kvalitete zraka lokalne i područne (regionalne) samouprave, podataka mjerenja kemijskog sastava oborine na postajama mjerne mreže Državnog hidrometeorološkog zavoda te podataka proračuna koncentracija onečišćujućih tvari i njihovog taloženja za područje Republike Hrvatske, dobiveni primjenom regionalnih i lokalnih modela za proračun prijenosa i taloženja onečišćujućih tvari na području Europe (EMEP program LRTAP konvencije). Dodatne analize, kao i analize rezultata modeliranja rasprostiranja i taloženja onečišćujućih tvari (sukladno zahtjevima Direktive 2008/50/EZ) provedene su s ciljem stjecanja što potpunije slike o stanju kvalitete zraka i na područjima gdje se mjerenja ne provode.

Cilj ove analize bio je osigurati što više informacija za potrebe ocjene sadašnje podjele područja Hrvatske na zone (područja) i aglomeracije (naseljena područja) kao i ocjene učinkovitosti cjelokupnog sustava za praćenje kvalitete zraka u Republici Hrvatskoj, dovoljnog obuhvata mjerenja iz Programa mjerenja kakvoće zraka u državnoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka (Narodne novine, broj 43/2002) i utvrđivanje potrebe za njegovim proširenjem u razdoblju od narednih pet godina.

Člankom 5. Prijedloga uredbe, prema razinama onečišćenosti zraka teritorij Republike Hrvatske klasificira se u pet zona i četiri aglomeracije, odnosno smanjuje se na sljedeći način:

- broj postojećih zona se smanjuje sa sedam na pet (HR1, HR2, HR3, HR4 i HR5),
- broj postojećih aglomeracija se smanjuje sa šest na četiri (Gradovi Zagreb, Split, Rijeka i Osijek).

Člankom 6. Prijedloga uredbe daju se razine onečišćenosti zraka, određene prema donjim i gornjim pragovima procjene za sumporov dioksid (SO₂), okside dušika izražene kao dušikov dioksid (NO₂), lebdeće čestice (PM₁₀), benzen, benzo(a)piren, olovo (Pb), arsen (As), kadmij (Cd) i, nikal (Ni) u PM₁₀, ugljikov monoksid (CO), graničnim vrijednostima za ukupnu plinovitu živu (Hg) te ciljnim vrijednostima za prizemni ozon (O₃) s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi. Razvidno je da su gornji pragovi procjene prekoračeni za SO₂ u Splitu i Rijeci, za NO₂ u Zagrebu i Splitu te za lebdeće čestice PM₁₀ u Zagrebu, Osijeku i Rijeci. Također razvidno je da je prekoračena ciljna vrijednost za prizemni ozon u svim zonama i aglomeracijama. Zbog jednostavnijeg administriranja predlaže se da se, gdje god je to moguće, zadrže granice administrativnih jedinica kao granice zona jer bi podjela po manjim ustrojstvenim jedinicama znatno komplicirala cijeli sustav te otvarala dodatni problem nadležnosti i odgovornosti.

Ovom se Uredbom ispunjavaju odredbe sljedećih direktiva Europske unije:

- Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čistom zraku za Europu (SL L 152, 11.6.2008.),
- Direktiva 2004/107/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. koja se odnosi na arsen, kadmij, živu, nikal i policikličke aromatske ugljikovodike u vanjskome zraku (SL L 23, 26.1.2005.).